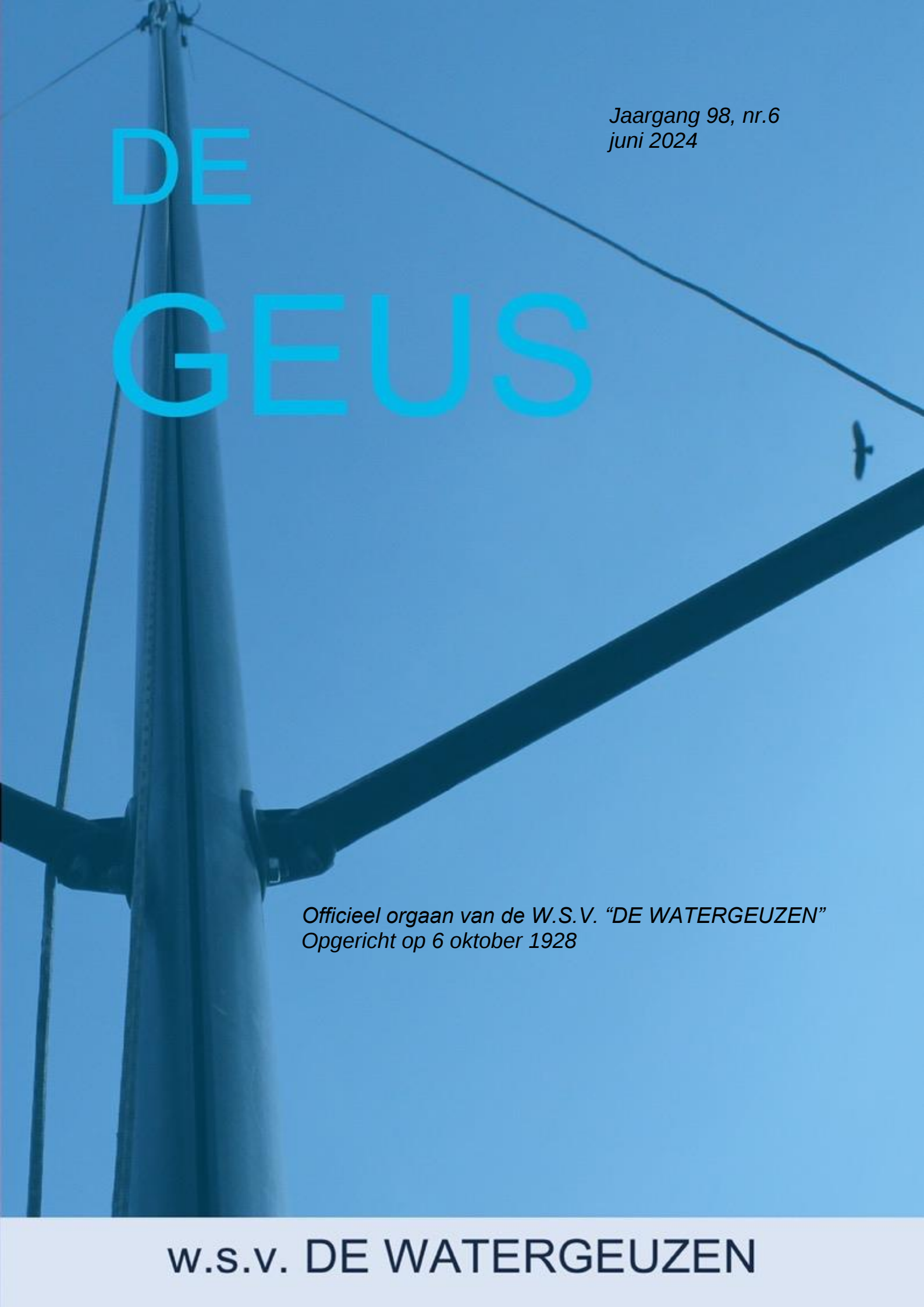

DE GEUS

*Jaargang 98, nr.6
juni 2024*

*Officieel orgaan van de W.S.V. "DE WATERGEUZEN"
Opgericht op 6 oktober 1928*

W.S.V. DE WATERGEUZEN

WSV DE WATERGEUZEN

**Bestuur, havencommissarissen,
commissies en vertrouwenspersoon**

Voorzitter

Peter Weesendorp
Entrepotdok 214
1018 AD Amsterdam
T: 06 409 97 224
E: voorzitter@wsvdewatergeuzen.nl

Vicevoorzitter

vacature
E: vicevoorzitter@wsvdewatergeuzen.nl

Secretaris

Maarten Trijsburg
Egelantierstraat 123 C
1015 RA Amsterdam
T: 06 50508460
E: secretaris@wsvdewatergeuzen.nl

Eerste penningmeester

Maurits Cassee
E: penningmeester@wsvdewatergeuzen.nl

Tweede Penningmeester

Leo Polak
E: 2epeningmeester@wsvdewatergeuzen.nl

Algemene bestuursleden

Erik Corver
Janine Geskus
Martijn Hardebol
Jan Schans

Havencommissaris Amsterdam

Job Bruggeman
Cornelis van der Lindenstraat 4-1
1071 TH Amsterdam
T: 06 2042 8736
E: job.bruggeman@gmail.com

Havencommissaris Vinkeveen

Rinus van den Berg
T: 06 5331 9051
Bereikbaar op maandag- en vrijdagavond
E: bergfong1409@gmail.com

Havencommissie Durgerdam 2024

Marthy Langendonk
Anne Stijkel
E: watergeuzenhavendurgerdam@gmail.com

Vertrouwenspersoon

Manuela Peters
E: manu_peters@hotmail.com

Kennismakingscommissie

Aryan Ferwerda T: 06 507 49 989
Jaap van der Harst T: 06 303 29 621
Martijn Hardebol T: 06 510 66 230

Redactiecommissie

Jan Schans (teamleider/vertegenwoordiger bestuur)
Jaap van der Harst (eindredacteur Geus)
T: 06 303 29 621
Alfred Meyers (Boot van de maand)
Leo Wiegerink (Boot van de maand)
Gijs van Noort
Hans Haytsma (webmaster)
Jelle de Schaaf (2^e webmaster)
Willem Kooiman (verspreiding papieren Geus)
Eilard Jacobs (Facebook-redacteur)
Esther Koch (websiteredacteur)
Kopij: redactie@wsvdewatergeuzen.nl cc vanderharst.jaap@gmail.com

Evenementencommissie

vacatures

Clubhuis

Diemerzeedijk 34
1095 KK Amsterdam
T: 06 1960 1882
Wifi binnen: watergeuzen/watergeus
Wifi buiten: wlk/watergeus

Correspondentieadres

WSV de Watergeuzen
Egelantierstraat 123 C
1015 RA Amsterdam
T: 06 50508460
E: secretaris@wsvdewatergeuzen.nl

Financiën

Bankrekening: NL50 INGB 0000 0437 40
WSV de Watergeuzen, Amsterdam

Internetadres: www.wsvdewatergeuzen.nl
(leden hebben een persoonlijke inlog)

Inhoud

	<i>pagina</i>
<i>Van de redactie</i>	4
<i>Van de bestuurstafel</i>	5
<i>Officiële mededelingen juni 2024</i>	6
<i>Jaaragenda 2024</i>	6
<i>Aan- of afmelding winterstalling Diemerzeedijk 2024-2025</i>	6
<i>Fri(e)s weer</i>	7
<i>Met de Nehalennia naar Bremen</i>	9
<i>Deel 3: Verblijf in Bremen en de terugreis naar Durgerdam.</i>	

Van de redactie

Beste lezer,

Het vaarseizoen is weliswaar al lang begonnen, maar tot nu toe was het erg nat en vooral vrij koud. Op het moment dat ik dit schrijf lig ik verwaaid in Blankenberge, waar het niet warmer is dan 13 graden en de wind met ruim kracht 7 door het want loeit. Ook onze columnist Eilard Jacobs schrijft over het frisse weer, maar zijn vaarseizoen begint altijd heel vroeg en dus ook meestal vrij koud, wat voor het varen in Friesland zo zijn voordelen heeft.

Onze voorzitter schrijft ook over het niet al te beste vaarweer, maar *Van de bestuurstafel* gaat toch vooral over verenigingszaken zoals zijn aftreden en het zoeken van een opvolger, en het gebruik van de verenigingssboten. In de *Officiële mededelingen* kun je lezen dat zich drie mensen aan hebben gemeld voor het lidmaatschap van onze vereniging en in de *Jaaragenda* staat een datum die vooral van belang is voor leden die voor het eerst gebruik willen maken van de winterstalling aan de Diemerzeedijk. Daar kun je je nog op uiterlijk 30 juni voor aanmelden. In *Aan- of aanmelding winterstalling Diemerzeedijk 2024-2025* lees je er meer over.

Ook deze Geus wordt weer afgesloten door een reisverhaal van mijn hand. Voorlopig het laatste, maar ik ben al weer begonnen aan een nieuwe lange reis, nu naar de Scilly Eilanden, ten westen van Cornwall, en als het meezit naar de baaien aan de zuidelijke westkust van Ierland. Twee jaar geleden ben ik die allemaal overgestoken, nu wil ik ze invaren. In de november-Geus hoop ik er mijn eerste verslag over te schrijven.

De Geus verschijnt in juli en augustus niet. Tot september! Veel leesplezier en een goede zomer met veel vaarplezier toegewenst!

Jaap van der Harst, namens de redactie

Van de bestuurstafel

Het vaarseizoen is voor de meesten van ons, als gevolg van het minder mooie weer, schoorvoetend van start gegaan. Dat geldt ook voor mij. meestal heb ik in juni al een waddentocht achter de rug maar dit jaar ben ik nog niet verder gekomen dan Hoorn. Overigens een tocht waarbij behoorlijk wat mijlen omgevaren moest worden om de waterplanten te vermijden. Hoe lang kunnen we nog op het zuidelijk deel met een scherp jacht met aangehangen roer, varen? Ik maak mij er steeds meer zorgen over. Zoals ik op de ALV aankondigde stap ik volgend jaar als voorzitter op omdat ik dan de maximale termijn bereikt heb, maar vooral ook omdat er nieuw bloed nodig is. Op dit moment zoeken we een vicevoorzitter. Ik hoop dat iemand zich aanmeldt. En het zou heel mooi zijn als diegene na het inwerken als vicevoorzitter het stokje van mij kan overnemen. Wil je meer weten dan kan ik of één van de andere bestuursleden vertellen wat er van je verwacht wordt. Schroom niet, er is veel te beleven in de vereniging en met een tijdje in het bestuur ben je een ervaring rijker.

Een aantal jaren geleden hebben we besloten om enkele verenigingsboten uit te lenen aan leden die er een keer mee willen varen. Van de sloep wordt inmiddels ruim gebruik gemaakt. Nu is de Trotter Pandora klaar om mee te gaan zeilen. De boot is 6,6 m lang en geschikt om langere tochten op het IJsselmeer of de Wadden te maken. Omdat voorlopig één zeilboot voldoende is, hebben we de Leisure over. Iedereen die belangstelling heeft om die over te nemen kan zich melden bij Job.

In de laatste ALV was het niet mogelijk om de jaarrekening en de balans te bespreken omdat die niet gereed waren. In de afgelopen maanden is er door onze penningmeesters hard aan gewerkt. Het resultaat is dat de stukken komende weken door de kascommissie beoordeeld kunnen worden. Maar het zal niet lukken om voor 1 juli nog een ALV te organiseren, zoals statutair is verplicht. Omdat daarna de vakantieperiode aanbreekt zullen we die in september organiseren. Om jullie daarvoor toestemming te vragen hebben we op 19 juni een ALV via Zoom georganiseerd.

Peter Weesendorp

Officiële mededelingen juni 2024

Mutaties

1. Nieuwe aanmeldingen: Joris Voge, Stephan Schouten, Edwin de Ridder
2. Opzeggingen: Max Tania

Namens het bestuur,

Maarten Trijsburg, secretaris

Jaaragenda 2024

Algemene ledenvergadering via Zoom	19 juni, 20.00 uur
Laatste dag aanmelding winterstalling	30 juni
Bestuursvergadering	1 juli
„ „	2 september
Algemene Ledenvergadering over jaarrekening	11 september
Bestuursvergadering	7 oktober
„ „	4 november
Seizoensluiting	17 november
Bestuursvergadering	2 december
Laatste dag aanmelding zomerstalling	31 december

Aan- of afmelding winterstalling Diemerzeedijk 2024-2025

Hoewel het vaarseizoen nog in volle gang is, komt de deadline voor de winterstalling er weer aan. Als je je schip deze winter wilt stallen in de loods of op het buitenterrein aan de Diemerzeedijk, stuur dan een bericht

naar secretaris@wsvdewatergeuzen.nl. Vermeld daarbij de bootgegevens (naam, lengte, breedte, hoogte en gewicht) en of je binnen of buiten wilt staan. Aanmeldingen moeten uiterlijk 30 juli a.s. binnen zijn.

Als je boot afgelopen winter al in de loods of op het buitenterrein stond en je wilt hetzelfde voor komende winter, dan hoef je niets te doen. We delen je dan gewoon weer in. Wil je komende winter niet meer van stalling in de loods of op het buitenterrein gebruik maken, geef dat dan wel even aan mij door.

Maarten Trijsberg, secretaris

Fri(e)s weer

Onze zomerligplaats is niet bij de Watergeuzen, maar in Friesland, dus daar willen we natuurlijk ook rondvaren. Het is een populair watersportgebied. Hele volksstammen trekken er 's zomers met hun boten naartoe of huren er iets varends. Dat gunnen we iedereen natuurlijk, maar het liefst zouden we Friesland voor onszelf hebben. Dat gaat natuurlijk niet helemaal lukken, maar in het voorjaar, buiten schoolvakanties en feestdagen, lijkt het er toch nog een beetje op. Daarom gaan we altijd zo eind mei, begin juni een weekje in Friesland rondscharrelen. Wat helpt voor de rust is het weer. Hoe slechter hoe rustiger. Maar ja, wij hebben natuurlijk wél vakantie, dus dan wil je toch vakantieweer. Dit jaar bleef het lang aan de koele kant. Bovendien werd er in de week waarin wij rondvoeren voortdurend regen verwacht. Kijk, dat helpt: Geen feestende jongelui met passende muziek op de boot, geen oosterburen op een groot gehuurd motorjacht met barbecue en bier, geen gedrang voor de bruggen met schippers die slechts twee standen van de gashandel kennen: volle kracht vooruit of volle kracht achteruit (en op het verkeerde moment).

Nee, als wij op het zeil de brug naderen en tijdig beginnen te strijken springt er alvast een licht op groen. Alle mooie en vooral ook zeer gewilde aanlegplekjes die wij kennen zijn helemaal leeg. De enkele boot die je tegenkomt groet gewoon zoals we dat in Friesland gewend zijn en als je

ergens aanlegt waar, o wonder, toch al een ander bootje ligt, komen ze gelijk te hulp en beginnen een praatje.

Het weer zit mee voor rustig varen in Friesland.

De natuur laat zich ook niet onbetuigd, zo in het voorjaar. De weiden zijn nog fris groen, de rietkraag is nog doorzichtig en de drijfsijsjes hebben jonkies, al zijn ouders en kinderen voornamelijk invasieve exoten. 's Avonds en 's nachts word je omringd door vogelgeluiden en gekwaak, al is een koekoek die voor vijven begint te roepen wel wat aan de vroege kant. Onder het varen word ik overhoord over de bloemen waar we langs varen en die Corien als bioloog natuurlijk allemaal kent. Soms heb ik het goed, leverkruid ken ik inmiddels bijvoorbeeld.

Het weer is fris, maar de kachel hoeft niet meer aan en met de kop in de wind en kont naar de ondergaande zon is het, mits voldoende gekleed,

goed toeven in de kuip. De weersverwachting heeft het elke dag over regen, maar als je er een beetje op let valt die vooral in andere provincies of 's nachts (behalve toen we zonder jas boodschappen gingen doen in Akkrum dan).

Een weekje Friesland in het voorjaar is bij ons een jaarlijkse traditie. Omdat we onze ligplaats in Friesland hebben, komen we er natuurlijk ook in andere seizoenen (behalve 's winters want dan lig ik aan de Diemerzeedijk). We kennen het gebied goed genoeg om ook dan te kunnen genieten van ruimte en rust, maar het is nooit zoals in het voorjaar.

Eilard Jacobs

Met de Nehalennia naar Bremen

Deel 3: Verblijf in Bremen en de terugreis naar Durgerdam.

Bremen.

In de vorige Geus heb ik verteld dat ik vanuit Bremerhaven naar Bremen ben gevaren en daar aan het begin van de avond lag aangemeerd. De volgende morgen heb ik mijn fietsje uitgevouwen en ben ik naar het stadscentrum gereden. Eerst tussen appartementencomplexen en bouwterreinen, daarna via een leuk fietspad dat vlak langs de rivier liep. Ernaast stonden grote moderne gebouwen, vaak met grote trappen ervoor waarop je kon zitten, en op veel plekken onderbroken door parkjes en horecagelegenheden met grote terrassen. Na een kwartiertje had ik al het centrum bereikt. Ik heb mijn fietsje langs de oever geparkeerd en vlak naast een oude gotische kerk ben ik via een trap de oever op geklommen. Ik kwam op een brede straat waar trams reden en een straat op uitkwam die naar het centrale plein van de stad leidde. Nadat ik die een paarhonderd meter was doorgelopen was ik al op het plein. Rechtvoor stond de enorme romaanse Domkerk en daarnaast het in renaissancestijl gebouwde stadhuis, dat veel weg had van dat van Antwerpen, alleen was het veel rijker gedecoreerd. Ertegenover stond nog een fraai bouwwerk, het oude Gildenhuis.

Het stadhuis van Bremen en de Domkerk.

Ik had wel trek in een lunch en er waren op het plein grote terrassen, maar de temperatuur had inmiddels de 30 graden bereikt en ik vond het er te warm. Op het plein kwam een nauw straatje uit waar de zon geen kans had en het lekker koel was. Er was een café-restaurant met eettafels buiten. Daarvoor stonden groepen toeristen naar boven te kijken. Daar zat namelijk achter de muur van een gebouw een soort draaischijf met op de zijkant allerlei historische afbeeldingen en namen van ontdekkingsreizigers of beroemdheden die van belang zijn geweest voor de scheepvaart. Die ging ieder uur draaien. Toen de klokken op het dak van het gebouw gingen spelen om aan te geven dat het 12 uur was, openden de bakstenen zich en kwamen achtereenvolgens o.a. de namen van Columbus en Fulton, de uitvinder van het stoomschip, tevoorschijn, de eerste met een afbeelding van zijn schip de Santa Maria, de tweede met een afbeelding van een oude raderboot.

Bremen, Gildenhuis.

In het straatje waren ook twee kleine met elkaar verbonden musea die het bezoeken waard waren, het ene met oude stijlkamers en schilderijen o.a. uit de Nederlandse Gouden Eeuw, het andere helemaal gewijd aan Paula Modersohn-Becker, een schilderes die ik niet kende. Daarna heb ik de koelte van de 12-eeuwse Domkerk opgezocht en het interieur bewonderd. Vlak erachter stond nog een middeleeuwse kerk, de Lieben Frauen Kirche, met mooie gebrandschilderde ramen en vooral bekend vanwege zijn rond 1500 opgerichte jongenskoor. Toen ik er rondliep was het net aan het oefenen. Mijn eerste dag in Bremen heb ik afgesloten op een van de terrassen op het centrale plein. Toen het begon te schemeren stonden alle historische gebouwen in het floodlight. Schitterend!

Pleintje in de Schnoor, het best geconserveerde buurtje van Bremen.

De volgende morgen ben ik weer naar het stadscentrum gefietst, nu om een bezoekje te brengen aan de Schnoor, een oud buurtje met pittoreske straatjes dat gelukkig de bombardementen in de Tweede Wereldoorlog

heeft overleefd en zijn naam dankt aan de als een snoer aaneengeregen oude huisjes. Ik heb er lekker geluncht en ben vervolgens doorgefietst naar de Kunsthalle, het grootste museum van de stad, met een grote verzameling oude en moderne kunst, waaronder twee zalen met 17e-eeuwse Nederlandse schilderijen. Er zaten opmerkelijk veel zeegezichten bij. Net als veel Nederlandse steden heeft Bremen bolwerken die in de 19^e eeuw zijn getransformeerd tot parken. Ik ben er overheen gefietst en op het terras voor een grote molen heb ik van mijn laatste maaltijd in Bremen genoten.

De crypte onder de Bremer Domkerk, waar een orgel wordt ingewijd.

Mijn verblijf heb ik daarna afgesloten met een orgelconcert in de crypte van de Domkerk, een van de oudste stukjes Bremen. Het concert werd gegeven omdat er een pas aangeschaft, in 1810 in Napels gebouwd orgel werd ingewijd. Daar werd uitvoerig informatie over gegeven. Alleen al de

crypte met zijn bijna 1000 jaar oude romaanse architectuur was het bezoeken waard. Ik had nog wel een dag of enkele dagen in Bremen kunnen blijven, maar ik had de belangrijkste bezienswaardigheden gezien en het weer speelde ook een rol. Als het tropisch warm is, is het op het water aangenamer dan in een grote stad. Bovendien zouden weer en tij de komende dagen zeer gunstig zijn om de Weser af te varen en door te varen naar de Oost-Friese eilanden en Lauwersoog.

Ik had uitgerekend dat ik de volgende morgen vanaf 9 uur de ebstroom in de rug zou hebben, maar omdat die maar vijf uur zou lopen, besloot ik om een uur eerder te vertrekken. Ik heb dus om 8 uur de lijnen losgegooid en afscheid genomen van Bremen. Het water leek al zijn hoogste stand te hebben bereikt, maar op de rivier had ik de stroom nog een klein beetje tegen. Ik heb de motor een tandje hoger gezet om binnen vijf uur in Bremerhaven te zijn. Dat lukte boven verwachting, want toen ik stroom in de rug kreeg ging het ineens heel snel, veel sneller dan op de heenreis. Niet zo verwonderlijk, stroomafwaarts stroomt het bijna altijd sneller. Aan het begin van de middag kwam de hoogbouw van Bremerhaven al in zicht.

Varend erfgoed in Bremerhaven.

De sluisdeuren gingen vrij snel open en samen met vier andere jachten werd ik geschut. De temperatuur was weer tropisch en omdat mijn zwemvest aan mijn nek plakte had ik het uitgedaan. De kans dat ik het nodig zou hebben, schatte ik zo goed als nul. De bemanningen van de andere schepen dachten daar blijkbaar net zo over, niemand droeg een zwemvest, maar de sluiswachter duidelijk niet. Terwijl ik niets vermoedend wachtte tot de sluisdeuren zouden opengaan, verscheen hij op de sluismuur en riep op barse toon: “Wo is Ihr Rettungsfest!” Ik antwoordde dat ik dat niet meer nodig had, maar volgens hem zou ik bij een val in het water daar niet meer uit komen. Ik wil mijn zwemvaardigheid niet overschatten, maar het water in de kolk was erg rustig en overal hingen trapjes die ik waarschijnlijk met gemak zou kunnen bereiken.

Ik had 's middags ruim de tijd om bij een tankstation een paar jerrycans vol te gooien en mijn mondvoorraad aan te vullen. Daar zou ik de volgende dagen niet aan toekomen omdat ik vanwege de grote klappers die ik wilde maken vrij vroeg moest vertrekken en vrij laat zou aankomen. Bovendien stond het weekend voor de deur en in Duitsland zijn op zondag en vaak ook al op zaterdagmiddag, alle winkels gesloten. Waar je ook rekening mee moet houden is dat elektronisch betalen lang niet altijd mogelijk is. Bij de supermarkt werd mijn bankpas niet geaccepteerd en bij de eerste bank waar ik geld wilde pinnen ook niet, iets wat me in Groot-Brittannië, Ierland en Frankrijk nooit is overkomen. Op een tot visrestaurant getransformeerde viskotter waar ik een lekker visje met aardappelsalade heb verorberd, kon alleen met contant geld betaald worden en op het terras van een grote ijssalon waar ik me daarna op een heerlijke vruchtensorbet trakteerde, werd ook alleen maar contant geld geaccepteerd. Duitsland ziet er veel verzorgder en moderner uit dan bovengenoemde landen, maar wat betalingsverkeer betreft vind ik het tamelijk achterlijk.

De volgende morgen werd ik om 9 uur geschut. De vloedstroom begon al een heel klein beetje te lopen en het beloofde weer een warme dag te worden. Helaas was het wat heilig en veel meer dan boeien, bakens en vuurtorentjes was er niet te zien. Ik werd wat vaker gepasseerd door

schepen dan op de heenreis en waar ik me over verbaasde was hoe intensief ze werden begeleid. Ik had uiteraard het marifoonkanaal van de verkeersbegeleidingsdienst open staan en telkens als er weer een schip aankwam hoorde ik die tegen de loods zeggen dat hij de Nehalennia naderde, alsof de loods dat niet zelf op de plotter kon zien.

Op de Beneden-Weser op weg naar zee.

Net als op de heenreis vanuit Norderney hing mijn bestemming weer af van het tij. Ik had nu de ebstroom in de rug en als ik de monding van de Weser zou zijn uitgedraaid zou dat nog een paar uur zo blijven. Wangeroog kon ik pas tussen drie uur voor of na hoogwater binnenlopen en dat was ook het geval bij de twee volgende eilanden, Spiekeroog en Langeoog. Alleen Norderney kon via het Dove Tief altijd aangelopen worden. Maar of ik daar voor het donker zou aankomen was de vraag. Dat hing af van de sterkte van de vloedstroom, die ik onvermijdelijk tegen zou krijgen. Toen ik Wangeroog passeerde had ik de ebstroom nog in de rug, maar ter hoogte van Spiekeroog kenterde het tij. Om daar binnen te lopen was het nog veel te vroeg. Langeoog aanlopen zou net gaan, maar toen

ik dat passeerde was het rond vieren en omdat de tegenstroom minder sterk was dan ik had verwacht, zou het waarschijnlijk makkelijk lukken om Norderney nog voor het donker te bereiken. Toen ik het Dove Tief bereikt had ging het ineens supersnel, want de vloedstroom stroomde daar naar binnen. In het zeegat stroomde het nog harder en aan het eind van de middag voer ik de haven binnen.

Bijna bij de haven van Norderney.

De volgende dag wilde ik weer zo'n klapper maken en in één ruk naar Lauwersoog varen, maar het weerbericht verontrustte me een beetje. Er werden namelijk 's nachts en 's morgens mistvelden verwacht. Toen ik mijn kooi opzocht begon het rond de haven al een beetje nevelig te worden. Om zeven uur ging de wekker en toen ik naar buiten keek zag ik dat er boven de haven en het wad een dikke laag mist hing. Ik wilde om uiterlijk acht uur vertrekken en het was de vraag of de mist dan zou zijn opgetrokken. Op de marifoon werd net een weerbericht voor de Duitse

Bocht gegeven en dat waarschuwde weer voor mistvelden. Ik moest door de Schluchter naar zee en omdat daar de boeien allemaal op andere plekken lagen dan op de kaart was aangegeven, moest ik ze met het blote oog kunnen zien. Dat was bij dit zicht onmogelijk en zat niets anders op dan mijn tocht naar Lauwersoog een dagje uit te stellen. De mist bleef nog een paar uur hangen, maar in de loop van de morgen begon de zon er doorheen te prikken en rond de middag was hij volledig opgelost en werd het weer behoorlijk warm. 's Middags heb ik een wandelingetje langs het wad gemaakt,

's Avonds heb ik naar het weerbericht op de marifoon geluisterd en de onlineweerberichten geraadpleegd. Die zagen er vrij goed uit. De periode met rustig nazomerweer begon echter ten einde te lopen. Het zou de volgende dag wat harder gaan waaien en daardoor was de kans op mist sterk afgenomen. Vervelend was alleen dat de wind, die 's morgens oost zou zijn, in de loop van de dag naar het zuidwesten zou draaien. Dat betekende dat ik hem aan het eind van de middag op de Noordzee pal tegen zou hebben. Bovendien zou hij toenemen tot kracht vier. Toen ik even voor negenen de haven uitvoer was het zicht inderdaad uitstekend. Het vasteland van Oost-Friesland was duidelijk te zien en de boeien in de Schluchter waren gemakkelijk te vinden. In het smalste stukje moest ik aan de rand van de geul varen want ik werd ingelopen door een zandzuiger die me precies daar passeerde. Toen hij voorbij was, werd het een vrij relaxte tocht. Ik voer een ruimewindse koers en had het grootzeil gehesen en de genua uitgerold. Helaas had ik ook de motor nodig omdat ik op de zeilen te weinig snelheid maakte. Dat veranderde toen de wind steeds meer naar het zuiden draaide en ik halve wind voer. De motor kon uit en voor het eerst sinds lange tijd kon ik weer lekker zeilen.

Toen ik het Bornrif, boven Borkum, had gerond en de koers zuidwest werd, ging het nog wat harder omdat ik nu hoog aan de wind voer. Maar precies zoals er voorspeld was ruimde de wind steeds meer. Een lange slag maken naar het noordwesten en dan met een lange slag naar het zuidwesten het zeegat tussen Schiermonnikoog en Ameland proberen te bereiken, zou zoveel tijd kosten dat ik niet voor het donker in Lauwersoog

zou aankomen. Er zat daarom niets anders op dan de genna in te rollen en op de motor naar het zeegat te koersen. Het grootzeil liet ik staan, zolang het niet recht in de wind staat te klapperen zorgt het altijd nog voor een klein beetje extra snelheid. Bovendien vergroot het de stabiliteit. Om de wind aanvankelijk aflagdig was en bovendien vrij zwak, stonden er aan het begin van de tocht nauwelijks golven, maar nu hij bijna west was geworden en bovendien ook een stuk sterker, werden de golven steeds hoger en door het stroom-tegen-windeffect ook behoorlijk steil. De snelheid door het water werd daardoor flink geremd en om voldoende snelheid te maken zat er niets anders op dan de motor een tandje hoger te zetten.

Ik wilde proberen om nog net voor de kentering bij het zeegat te zijn, om dan met de vloedstroom in de rug de Zoutkamper Laag op te varen naar Lauwersoog. Helaas lukte dat niet, toen ik boven de westpunt van Schiermonnikoog voer, nam de ebstroom sterk in kracht af en kenterde het tij. De snelheid liep nog wat verder terug en er zat niet veel anders op dan de motor nog wat harder te laten werken. De tocht, die zeer relaxt was begonnen, werd daardoor niet erg aangenaam. Het schip hakte hard tegen de golven in en stampte flink, en het buiswater spatte over het voordek en tegen de buiskap. Alle reden om zo snel mogelijk de Zoutkamper Laag te bereiken, waar het veel rustiger zou zijn en ik zeilend naar Lauwersoog kon varen. De veiligste en aangewezen manier om daar te komen, was via het Westgat, een goed betonde en vrij diepe geul die vanuit het westen tussen de zandbanken met een bocht naar de Zoutkamper Kaag loopt. Er was echter ook een kortere route. Vanaf de plek waar de Zoutkamper Laag en de geul van het Westgat bij elkaar komen loopt namelijk een onbetonde geul naar het noordoosten. Via die geul was ik op de heenreis richting Borkum gevaren. Dat ging toen prima, hoewel het laagwater was had ik overal voldoende water onder de kiel. Maar het grote verschil was dat er toen nauwelijks wind en golven stonden. Omdat ik het gehak tegen de golven behoorlijk zat was en daarom zo snel mogelijk van de Noordzee af wilde zijn, heb ik even overwogen om voor deze route te kiezen. Maar ik vond het te riskant, de windkracht was inmiddels toegenomen tot ruim vier en dan kun je het beste de veiligste weg kiezen.

Het duurde nog een klein uurtje voordat de verkenningston van het Westgat in zicht kwam. De eerste rode en groene boei lagen er niet ver vandaan en toen ik daar naartoe draaide was het leed geleden. De koers werd eerst even oost en daarna zuidoost en zuid. Van de Noordzee-golven had ik geen last meer, die braken stuk op de zandbanken waar ik tussendoor voer. De genna kon worden uitgerold en ik kon mijn tocht zeilend voortzetten. Alleen toen de geul even naar het zuidwesten draaide had ik korte tijd de motor nodig. Na ruim negen uur varen had ik mijn bestemming bereikt. De havenmeester was nog aanwezig en had mij zien aankomen. Op zijn fietsje was hij de steiger opgereden om aan te wijzen waar ik kon liggen en mijn lijnen aan te pakken. Met het mooie weer was het inmiddels gedaan. Toen ik bij het Westgat aankwam, kwam er al bewolking opzetten. De zon verdween en het werd een stuk kouder.

Weer aangemeerd in Lauwersoog.

Vanuit Lauwersoog wilde ik naar Vlieland varen en daarna naar Terschelling. Daar was ik al jaren niet meer geweest. De volgende dag weer zee kiezen zat er echter niet in, de vrij krachtige wind was zuidwest en dus pal tegen. Bovendien viel het tij zeer ongunstig, Omdat er op de Zoutkamper Laag een sterke stroom staat wilde ik daar de ebstroom in de rug hebben. Dat zou zeker een uur schelen en die tijdwinst had ik hard nodig om de ruim 55 mijl naar Vlieland te overbruggen. Maar dat kon alleen als ik 's nachts om 2 uur of 's middags om half 3 zou vertrekken. In beide gevallen zou ik een aantal uren in het donker moeten varen, en daarin had ik geen trek. Ik had wel via Dokkum, Leeuwarden en Harlingen naar Vlieland kunnen varen, maar die route had ik op de heenreis al afgelegd. Het leek me beter om een aantal dagen te wachten en die te gebruiken voor het maken van fietstochtjes. Toen na een paar dagen de wind weer was afgenomen, heb ik eerst een tochtje door de Marnewaard gemaakt, de buitendijkse gronden aan de Groningse kant van het Lauwersmeer die voor de afsluiting van de Lauwerszee uit slikken en kwelders bestonden. Nu is het enorm natuurgebied met stukken bos en grasland waar hekrunderen grazen, maar ook met een groot militair schietterrein. Daarna heb ik de Friese kant verkend en heb ik een bezoekje gebracht aan het pittoreske dorpje Moddergat.

Zonsopkomst op de Zoutkamper Laag.

Na drie dagen werd het hoog tijd om te vertrekken, want er was een depressie op komst en alleen de volgende dag zou het nog goed weer zijn om in één ruk naar Vlieland te varen, de dagen daarna kon dat niet meer. Om nog van de ebstroom op de Zoutkamper Laag te profiteren moest ik wel weer vrij vroeg uit de veren. Toen om 6 uur de wekker ging, begon het een klein beetje te schemeren en op de Zoutkamper Laag was ik getuige van een mooie zonsopkomst. Het was het begin van weer een warme, zonovergoten nazomerdag met nauwelijks wind. In het begin had ik nog flink de ebstroom in de rug en ging het snel, maar helaas lukte het niet om voor de kentering bij het Westgat te zijn. Daar stroomde de vloed al hard naar binnen en moest ik de motor een flink aantal tandjes hoger zetten. Op de Noordzee was de tegenstroom gelukkig veel minder sterk. Behalve een booreiland en een paar meetpalen was er weinig te zien. De kusten van Ameland en Terschelling waren niet veel meer dan een vage grijze streep en tot aan Vlieland ben ik geen enkel schip tegengekomen. De enige schepen die ik zag waren de grote schepen in de shipping lane, zo'n 5 mijl boven mij. Een groot deel van de tijd heb ik tegen de mast zittend een boek gelezen.

Haveningang van Vlieland.

Toen ik de enorme zandbanken ten westen van Terschelling was gepasseerd, was het afgelopen met het lezen. Ik moest nu het Stortemelk door, de geul die boven het oosten van Vlieland naar het zeegat tussen Terschelling en Vlieland slingert. Vanaf de Waddenzee-kant naderde een zandzuiger en vanaf de Noordzee liep een vrachtschip op mij in, maar van beide schepen had ik geen last. Een beetje hinderlijk waren alleen de hoge golven van de loodsboot die het vrachtschip kwam beloodsen. Ik had de stroom en de rug en ik was al snel bij de noordoostpunt van Vlieland. Even later zag ik de haveningang al. Die is vrij smal, met aan beide zijden havenhoofden. Daarvoor staat een sterke stroom. Je moet daarom bij het binnenlopen sterk bijsturen maar uitkijken dat je daarbij niet door de neer, de tegenstroom, tegen een van de hoofden wordt gekwakt. Dat gebeurde gelukkig niet en even later kreeg ik van havenmeester te horen aan welke steiger ik een plekje kon zoeken. Er waren nog veel plekken vrij, maar waarschijnlijk vanwege het mooie weer was toch ongeveer tweederde van de boxen bezet.

De dag na mijn aankomst begon het weer al te verslechteren. De zon liet zich alleen 's morgens nog even zien en het begon ook flink te waaien. De dagen daarna woei het nog harder, 's nachts stormde het zelfs. Door het geloei van de wind leek het alsof ik in een enorme stofzuigerslang bivakkeerde. Desalniettemin heb ik redelijk geslapen. Het was mijn bedoeling om lekker over het eiland te fietsen, maar tegen windkracht 7 of 6 optornen vond ik wat te veel gevraagd. Op de dagen dat er wat minder wind stond, regende het helaas. Ik heb daarom veel tijd op de boot doorgebracht en had mooi de tijd om aan dit verslagje te werken. Daartussendoor heb ik nog wel leuke wandelingen gemaakt. Vanuit de kajuit keek ik uit op duinen met bos erop en het eerste bospad begon nog geen 100 meter van de boot. Aan het eind van de week begon het weer te verbeteren en ben ik het eiland rondgefietst naar het Posthuys, een uitspanning aan de westkant van het eiland. 's Avonds heb ik mijn verblijf op Vlieland afgesloten met het bijwonen van een concert door een vioolkwartet in de dorpskerk, een mooi 17^e-eeuws kerkje met schitterende koperen kroonluchters, waarvan er een is geschonken door Michiel de Ruyter, die op het eiland een tweede woning had.

Dorpskerk van Oost-Vlieland.

De volgende dag woei het weer wat harder, de windkracht was ruim 5, maar omdat ik voor de lap naar Terschelling kon varen, heb ik 's middags de lijnen losgegooid. Het was een vrij relaxt zeiltochtje, eerst schuin de Vliestroom over en toen door het Schuitengat. Waar dat begon kon ik goed zien, want er draaide net een veerboot het gat op. Ik was blij dat hij voor me voer, want het Schuitengat is vooral in begin zeer nauw en bochtig en als je de rand opzoekt moet je goed opletten dat de stroom je niet tegen een van de boeien kwakt. Ze liggen er op zeer korte afstanden van elkaar, een groot verschil met de veelal spaarzame betonning in Duitsland. Toen ik daar met een Duitser over sprak zei hij: "In Nederland is de kans dat je tegen een boei aanknalt veel groter dan de kans dat je op een zandbank belandt". In Duitsland is het precies omgekeerd. Ik weet niet wat erger is.

West-Terschelling, de Brandaris.

Na de winderige en natte week op Vlieland verbeterde het weer sterk en was het ideal weer voor het maken van fietstochten en wandelingen. Op de eerste dag van mijn verblijf op Terschelling ben ik over de dijk langs de Waddenzee naar de Boschplaat, aan de oostpunt van het eiland, gefietst en via de goed geconserveerde dorpjes Oosterend, Hoorn, Fermerum en Midsland weer teruggereden. De dagen erna heb ik lekker door de duinen en de bossen aan de Noordzee-kant van het eiland gefietst.

Na vijf dagen had ik voldoende van het eiland gezien en wilde ik nog een paar weken van het Friese steden- en dorpschoon genieten. Ik ben eerst naar Harlingen gevaren en daarna naar Workum, waar een oud-collega van mij woonde. Vandaaruit ben ik via Bolsward, IJlst, Sneek, Woudsend en Sloten naar Lemmer gevaren om daar voor De Geus de clubleden Joop en Diana Meijer te interviewen. Zoals je in de november-Geus hebt kunnen lezen, ben ik er zeer gastvrij ontvangen

Door Workum.

Omdat ik al heel lang niet meer in Ellburg, Harderwijk en Spakenburg was geweest, ben ik daarna via het Keteldiep en de Randmeren naar Durgerdam gekoerst, waar ik ruim tweeënhalve maand na mijn vertrek aanmeerde. Ondanks de motorpech kon ik terugkijken op een mooie reis, weliswaar zonder uitzichten op indrukwekkende kusten, maar dat gemis werd ruimschoots gecompenseerd door het Duitse en Nederlandse steden- en dorpschoon en mijn bezoeken aan Vlieland, Terschelling en Norderney.

Jaap van der Harst